

Prima instanță (judecătoria Anenii Noi) R.Popescu-Balta
Instanța de apel (Curtea de Apel Chișinău) N.Cernat, L.Bulgac, A.Pahopol
Instanța de recurs (Curtea de Supremă de Justiție) V. Doagă , I. Oprea, D. Mardari

Î N C H E I E R E

mun. Chișinău

18 ianuarie 2017

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de către Casimova Liudmila împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Liudmila Casimova împotriva lui Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina privind înlăturarea obstacolelor, încasarea prejudiciului material și moral și cererea reconvențională înaintată de Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina împotriva Ludmillei Casimova privind demolarea construcției,

a c o n s t a t a t:

La 23 iulie 2013 Casimova Liudmila s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Miropolischi Anatoli solicitând înlăturarea obstacolelor prin tăierea copacului de nuc, copacului de cireș și îndepărtarea pietrelor la o distanță de doi metri de gardul Liudmillei Casimova.

În motivarea pretențiilor formulate a indicat că, vecinul său Miropolischi Alexandru, de pe str. Miciurin, 30, deja de șase ani se află în orașul Moscova Federația Rusă, iar de gospodăria acestuia are grijă tatăl, Miropolischi Anatoli.

De 13 ani la distanța de 2,6 metri de a fundamentul casei ei, de la hotarul terenului mai puțin de 2 metri crește un copac nuc, de la care permanent cad frunze și nuci în jurul căruia sunt aruncate pietre la înălțimea de pînă la 3 metri.

La fel, susține că lângă o anexă a casei sale crește un copac de cireș, iar acesta îi creează impedimente în folosirea anexei sale. În timp de ploaie și vânt, lovește acoperișul ei, iar frunzele nimeresc în scurgere și în fiecare toamnă este nevoită să curețe canalizarea. Din cauza acestor copaci, în casă persistă un miros de mucegai. De 5 ani, se află în stare de stres, că în orice moment din cauza copacilor poate să cadă colțul casei.

Consideră că, în calitate de proprietar al bunului imobil este în drept să ceară

îndepărtarea pietrelor de la gardul dintre vecini și tăierea copacilor care cresc lângă hotarul dintre vecini, deoarece acestea îi pun în pericol atât casa de locuit cât și o anexă a casei și îi creează obstacole în folosirea acestora.

Prin hotărârea judecătorei Anenii-Noi din 12 noiembrie 2013 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Casimova Liudmila.

S-a obligat Miropolischi Anatoli să taie copacul de nuc și copacul de cireș, să îndepărteze pietrele la o distanță de doi metri, care se află în apropierea gardului Liudmilei Casimova.

S-a încasat de la Miropolischi Anatoli în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei(una sută cinci zeci).

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014 s-a repus în termenul de declarare a apelului cererea de apel depusă de Miropolischi Anatoli.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014, s-a admis apelul declarat de Miropolischi Anatoli, s-a casat hotărârea judecătorei Anenii-noi din 12 noiembrie 2013 și s-a restituit pricina spre rejudecare în primă instanță în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării pricinii reclamanta Casimova Liudmila prin cerere de concretizare și-a extins pretențiile și către Ecaterina Miropoliscaia solicitând înlăturarea obstacolelor prin tăierea copacului de nuc, copacului de cireș și îndepărtarea pietrelor la o distanță de doi metri de gardul Liudmilei Casimova, încasarea prejudiciului material în mărime de 1920 lei și a prejudiciului moral în mărime de 2520 lei.

La 24 septembrie 2014 Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina au înaintat cerere reconvențională împotriva Liudmilei Casimova prin care au solicitat demolarea șopronului situat pe teritoriul Liudmilei Casimova și care iese de pe linia de hotar și ajunge și pe teritoriul lui Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina.

În motivarea ei au indicat că potrivit actului de constatare nr. 23761 întocmit de Oficiul Cadastral Teritorial Anenii Noi din 09 octombrie 2014, în urma identificării bunului, s-a constatat că parametrii trenului cu nr. cadastral 10012140083 str. Miciurin, 30, ce aparține Ecaterina Miropoliscaia, nu corespund pe segmentele de hotar 2-3,3-4,4-5,5-6, iar aceasta este din cauza modificării samavolnice a hotarelor terenului adiacente 10012140084 str. Miciurin, 32- Ludmila Casimova.

Menționează că prin decizia Primăriei Anenii Noi nr.341 din 03 iulie 2014 s-a constatat că șopronul ce aparține Liudmilei Casimova, este construit pe hotarul ce desparte gospodăriile acestora și parțial trece pe terenul pârâtei, ceea ce constituie încălcarea normelor de construcție.

La 08 decembrie 2014 Casimova Liudmila prin cerere de concretizare a pretențiilor a solicitat ca pietrele aflate la hotar dintre vecini să fie înlăturate definitiv la o distanță de trei metri, iar copacul de nuc să fie scos din rădăcini. A susținut și pretențiile înaintate anterior.

Prin hotărârea judecătorei Anenii-Noi din 18 martie 2015 cererea de chemare în judecată înaintată de către Casimova Liudmila s-a respins.

Cererea reconvențională înaintată de Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina împotriva Liudmilei Casimova, s-a respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015 s-au respins cererile de apel depuse de Casimova Liudmila, Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia

Ecaterina și s-a menținut hotărârea judecătorească Anenii-Noi din 18 martie 2015.

La 09 noiembrie 2015, Casimova Liudmila a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești, cerînd casarea acestora și emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Miropolischi Anatoli și Miropoliscaia Ecaterina.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, s-a declarat inadmisibil recursul Liudmilei Casimova.

La 16 decembrie 2016 Casimova Liudmila a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea înaintată de către revizuent.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nici nu putea fi cunoscute revizuentului în cadrul judecării pricinii.

Sușine că la 13 octombrie 2016 a recepționat răspunsul Serviciului de Stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în care este indicat că din punct de vedere ingineresc, sarcinile suplimentare aplicate în vecinătatea fundațiilor clădirilor, majorează presiunea activă pe pereții subsolului sau a infrastructurii mai jos de cota parterului și majorează eforturile de calcul asupra tălpii fundației, în dependență de proprietăților fizic-mecanice ale terenului de fundație, distanța pînă la sarcină, iar ca rezultat se majorează tensiunea în corpul fundației. Saturația terenului de fundași cu apă poate fi cauza unei țesături suplimentare a terenului de fundației și ca consecință sporierea deformărilor verticale a zonei de tasare a fundației.

Astfel, cauza deteriorării casei sale este presiunea asupra terenului grămezii de pietre și resturi de beton armat cu greutatea de aproximativ 21 tone, pe care intimații le-au descoperit în apropierea peretelui casei sale și sub acțiunea copacilor de nuc și de cireș care cresc la o distanță de 2,5-2,6 metri și un metru de la fundația casei sale, rădăcinile cărora influențează negativ asupra fundației.

Consideră revizuentul că, a prezentat suficiente probe în admiterea cererii de revizuire. Redeschiderea procesului este necesară deoarece aceasta îi poate acorda posibilitatea examinării corecte a cauzei.

În drept revizuentul își întemeiază cererea de revizuire în baza prevederilor art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă.

Referitor la termenul de depunere a cererii de revizuire, instanța constată că potrivit art. 450 lit.b) cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b).

Curtea Supremă de Justiție a adoptat încheierea la 20 ianuarie 2016.

Revizuentul a depus cerere de revizuire la 16 decembrie 2016, respectiv cererea de revizuire a fost depusă în termen.

Potrivit prevederilor art.451 alin.1) Codul de procedură civilă cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin.1) lit. a) Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de

revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinând motivele invocate de revizuent Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art.449 lit.b) Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazurile în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sînt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Revizuentul în argumentarea cererii nu indică careva circumstanțe sau probe care a-r putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că toate faptele invocate de revizuent ca circumstanțe pe care nu le-a cunoscut, dar care sunt determinante pentru revizuirea soluției, erau și/sau puteau fi cunoscute la momentul examinării și adoptării deciziei revizuirea căreia se solicită, având în vedere că acestea sunt de fapt un șir de norme legale interpretate de către revizuent în contextul circumstanțelor de fapt din litigiu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 Codul de procedură civilă.

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reluarea judecării în cazurile expres determinate de lege. Motivele de revizuire sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 din Codul procedură civilă, calea de atac enunțată oferind posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport de unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia.

Așadar, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

În cauză, revizuentul a prezentat o probă administrată după examinarea litigiului, astfel că această probă nu viciază hotărârea emisă anterior probei administrate și prin urmare Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată și nici nu a invocat în cererea de revizuire nici un temei de drept prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Desființarea hotărârii irevocabile ca urmare a admitterii revizuirii prin îndepărtarea condiției evocării fondului conduce la probleme majore din perspectiva securității raporturilor juridice conform jurisprudenței clare, constante și extrem de

voluminoase a CtEDO.

Chestiunea revizuirii cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, a fost examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Popov versus Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și Oferta Plus SRL versus Moldova (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza unei aplicării necorespunzătoare a procedurii de revizuire.

Pentru temeiurile revizuirii este esențial ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Se impune respectarea principiului res judicata. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, Brumărescu c. României, 1999, para. 61, Roșca c. Moldovei, 2005, para. 24). Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii (a se vedea Roșca, citat supra, para. 25).

Revizuirea se justifică de regulă, prin aceea că, involuntar instanța a săvârșit o eroare în legătură cu starea de fapt stabilită în hotărîrea atacată fie în raport cu materialul existent la data pronunțării, fie în raport cu noile împrejurări, apărute ulterior după pronunțarea hotărîrii.

Spre deosebire de recurs, care are în vedere în primul rând erorile de drept, revizuirea vizează îndreptarea erorilor de fapt.

Așadar revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, în speță nu sunt îndeplinite expres prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, pentru admiterea revizuirii.

Prin urmare, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de admisibilitate, incluzând și motivele pe care se întemeiază, cererea de revizuire dedusă judecății este inadmisibilă în raport cu condițiile textului.

În ceea ce privește motivul de revizuire prevăzut de art. 499 lit. b) din Codul de procedură civilă acesta se referă strict la înscrisuri doveditoare reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere.

Înscrisul considerat de revizuent ca fiind determinant pentru soluționarea pricinii îl reprezintă răspunsul Serviciului de Stat pentru verificarea și expertizarea proiectelor și construcțiilor, ori acest argument, nu poate servi temei de revizuire, deoarece a fost obținut de către revizuent după examinarea litigiului în fond și nici de cum nu este o probă care nu putea fi cunoscută revizuentului în timpul judecării

cauzei, sau de care depinde nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor persoanelor. Aici nu trebuie de confundat cu probele noi apărute, care sunt doar mijloace procedurale noi de administrare a faptelor.

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost afirmată de către jurisprudența CEDO. Curtea, a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza Brumărescu vs România).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a.), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

CtEDO în cauza Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VGT) c. Elveției din 30 iunie 2009 menționează că redeschiderea unei proceduri la nivel național nu este un scop în sine, aceasta nu este decât un mijloc susceptibil de a fi aplicat în vederea executării corecte și integrale a hotărârilor Curții. Cu toate acestea, ea ar trebui să permită, de asemenea, autorităților statului pârât să se conformeze concluziilor și spiritului hotărârii Curții ce urmează a fi executată, cu respectarea garanțiilor procedurale ale Convenției. În lumina importanței pe care o reprezintă executarea hotărârilor sale în sistemul Convenției și a justului echilibru ce urmează a fi respectat între interesul general și interesele individului în cauză.

Analizând argumentele invocate de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, instanța reține că, argumentele invocat de revizuent nu poate servi drept temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile normei legale.

Din considerentele menționate mai sus, cererea de revizuire depusă de Casimova Liudmila urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art.270, 453 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Casimova Liudmila împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

